
Civitas
Fundația - Alapítvány - Foundation
Éves jelentés
2025

Tartalomjegyzék

Rólunk	3
Vállalkozásfejlesztés és szociális-társadalmi gazdaság	**5**
1. Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája (vidéki)	6
2. Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája (városi)	10
4. Go Green – Szakmai gyakorlatok a foglalkoztatásért	14
4. Irány a kompetencia	18
Vidéki gazdaságfejlesztés	**20**
1. CoopNet 3.0 – A kisgazdák szövetkezeteinek kapacitásfejlesztése	21
2. Egyetemi mezőgazdasági szaktanácsadási rendszer kialakítása Romániában	25
3. ENFORCE - Tematikus hálózat tapasztalt méhészeknek	27
4. CORENET	29
5. Szakmai programok és kezdeményezések a helyi termelők támogatására	31
Közösségfejlesztés és jó kormányzás	**33**
1. Növekedés az agrároktatás segítségével	34
2. Gyakorlat a jövőért	37
3. Future Builders II	39
4. Fedezd fel a jövődet!	41
5. Restory	43
Civil társadalom megerősítése	**45**
1. Partnerség a foglalkoztatásért 2.0	46
Mentorált szervezetek	**48**
1. Civitas Consulting	49
2. Helyénvaló	50
3. Erdélyi Gyógynövénykert Egyesület	51
4. Kanthaka Népfőiskola Egyesület	52
Csapat	53
Költségvetés	57
Partnerek	59

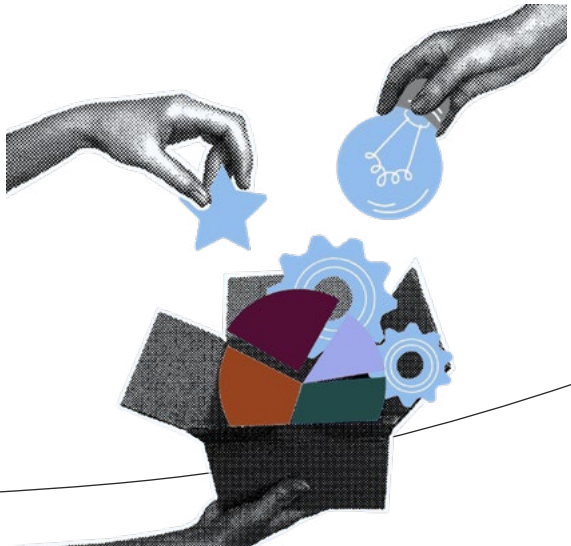
Mi vagyunk a Civitas Alapítvány a Polgári Társadalomért!

Szilárdan hiszünk a közösségek erejében. Minden, amit teszünk, abból a meggyőződésből fakad, hogy a polgári / civil részvétel, a polgárok és a hatóságok közötti együttműködés, valamint a helyi kezdeményezések képesek az ötleteket konkrét projektekké, a terveket valósággá alakítani, és érdemi fejlődést hozni oda, ahol szükség van rá.

Több mint három évtizede fordítjuk energiánkat és erőforrásainkat olyan beavatkozási modellek kialakítására, amelyek valódi változást hoznak a közösségekben.

Két regionális irodánkban dolgozunk, Kolozsváron és Székelyudvarhelyen, és tevékenységünket Románia Északnyugati, illetve Központi régióiban fejtjük ki. Projektjeink hozzájárulnak a helyi és regionális fejlődéshez, négy fő irány mentén szerveződve:

- *Vállalkozásfejlesztés és szociális-társadalmi gazdaság*
- *Vidéki gazdaságfejlesztés*
- *Közösségfejlesztés és jó kormányzás*
- *Civil társadalom megerősítése*

2025, az év, amikor tovább építkeztünk

A 2025-ös év a folytonosságról szólt, és arról a bizalomról, hogy a változás időben, az emberekkel együtt épül fel. Folytattuk a korábbi években elkezdett projekteket, új projekteket indítottunk, és örömmel láthattuk, hogy azok az ötletek, amelyekben hittünk, egyre inkább testet öltenek a közösségekben, amelyekkel együtt dolgozunk.

Ott voltunk azok a vállalkozók és gazdák mellett, akik megoldásokat kerestek, hogy alkalmazkodni tudjanak egy folyamatosan változó környezethez, azok a diákok mellett, akik gyakorlati tapasztalatokból tanultak, valamint azok a szervezetek és helyi csoportok mellett, amelyek az együttműködést és a közös építkezést választották. Minden projektnek megvolt a maga története, de mindegyik ugyanabból a meggyőződésből indult ki: a tartós változás az általunk kiépített kapcsolatokból és az általunk ápolt bizalomból születik.

Ez a jelentés ezekből a történetekből gyűjt össze néhányat. Azokról az emberekről szól, akik úgy döntöttek, hogy bekapcsolódnak, tanulnak/tapasztalnak és együtt fejlődnek. Nekik köszönhetünk minden előrelépést, és ők adják a bizalmat is, hogy munkánk napról napra, lépésről lépésre erősebb és összetartóbb közösségeket épít.

Civitas
Fundația - Alapítvány - Foundation

Vállalkozásfejlesztés és szociális-társadalmi gazdaság

Mi a vállalkozói szellem és a szociális-társadalmi gazdaság elkötelezett támogatói vagyunk Romániában. Vállvetve dolgozunk az ilyen gazdasági struktúrák fejlesztéséért, és mellettük állunk, hogy segítsük őket a kihívások leküzdésében.

Időtartam: 2024. augusztus – 2027. január

Költségvetés: 14.888.898,31 RON

EU-s társfinanszírozás értéke: 12.655.563,56 RON

Finanszírozó: Az *Academia de afaceri sociale* (Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája) projektet (MySMIS-kód: 305395) az Európai Szociális Alap+ társfinanszírozza a Társadalmi Befogadás és Méltóság Program 2021–2027 keretében.

Civitas szerep: Kezdeményező (Civitas - Kolozsvár) és Partner (Civitas - Székelyudvarhely)

Partner: World Vision Románia

Iroda: Kolozsvár és Székelyudvarhely

Academia de Afaceri Sociale

Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája *(vidéki)*

A Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája a vidéki szociális-társadalmi vállalkozók következő nemzedékét képző program: olyan embereket támogat, akik egyszerre szeretnének nyereséget termelni és jót tenni a közösségükért. A projekt révén képzést, mentorálást és 61.000 eurós vissza nem térítendő támogatást nyújtottunk ezen vállalkozásoknak Románia három régiójában: az Északnyugati, a Központi és az Északkeleti régióban.

2025 volt az az év, amikor a dolgok igazán testet öltöttek. Tavasszal zárult a „Szociális-társadalmi vállalkozó" képzés, amelyet 157 társadalmi küldetésű vállalkozás építésére vágyó résztvevő végzett el. Ezt követte az üzleti tervek versenye, amelyen kiválasztottuk a finanszírozásra javasolt legjobb ötleteket.

Ezen vállalkozók tanácsadási és mentorprogramba kerültek, amelynek végén aláírták a finanszírozási szerződéseket és ezzel elindult az üzleti tervek megvalósítása. Ebben a szakaszban 32 szociális-társadalmi vállalkozás jött létre, októberben pedig átutalták a de minimis támogatás első részletét.

Röviden: 2025 végén 32 vidéki szociális-társadalmi vállalkozás kezdi meg a növekedést.

Az új szociális-társadalmi vállalkozók számára ez az időszak azt jelentette, hogy egyszerre több szerepet kellett vállalniuk: munkáltató, projektmenedzser, marketing- és kommunikációs felelős vagy a partnerekkel és beszállítókkal való kapcsolattartás koordinátora. Bátorságuk és elszántságuk, amellyel – gyakran nehéz körülmények között – társadalmi küldetésű vállalkozásokat indítanak, olyan gazdasági kezdeményezések fejlődéséhez járul hozzá, amelyek értéket teremtenek a vidéki közösségek számára. A vállalkozók emellett több tucat órát fordítottak a projekt megfelelő megvalósításához elengedhetetlen jelentéstételi és monitoring tevékenységekre, amit ezúton is köszönünk nekik.

Carmen Ciobanu, projektmenedzser

32
megalakult szociális-társadalmi vállalkozás

157-en végezték el a „Szociális-társadalmi vállalkozó” képzést

400+ óra tanácsadás és mentorálás a kiválasztott vállalkozóknak

3 régió (Északnyugati, Központi és Északkeleti), ahol szociális-társadalmi vállalkozások fejlődnek

7.358.400 lej
támogatás a 32 vállalkozásnak 2025-ben

Ismerd meg a Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiájának vállalkozóit!

Vidéki vállalkozások | *Kolozsvári iroda*

LOOMZA

A LOOMZA digitális marketing- és multimédiás ügynökség, amely segíti a vállalkozások online növekedését, miközben a digitális oktatásba és a vidéki fiatalok jövőjébe is befektet.

„Szeretném megmutatni, hogy a sikert itthon is fel lehet építeni: esélyt adni a vidéki fiataloknak egy modern, digitális pályára, illetve a vállalkozást az egész közösség számára a szolidaritás és a valódi támogatás motorjává tenni."

Annamaria Bogya, a Loomza alapítója

Sky Voltage

A Sky Voltage professzionális villanyszerelési szolgáltatásokat nyújt, illetve csillagos égbolt mennyezeteket készít a biztonságot, a technológiát és a dizájnt ötvözve modern, látványos terek létrehozásához.

„Szeretnénk minden teret biztonságosabbá, hatékonyabbá és szebbé tenni, minőségi villamossági megoldásokkal és olyan munkákkal, amelyek fényt, kényelmet és érzelmeket visznek az emberek életébe.

Hisszük, hogy minden jól elvégzett munka a szakértelemmel kezdődik és az ügyfél bizalmával zárul."

Adrian Munteanu,
a Sky Voltage alapítója

Performance Enhancement Centre (MindRise)

A Performance Enhancement Centre (MindRise) neurofeedback-, biofeedback-, agytréning- és mindfulness-szolgáltatásokat kínál a kognitív fejlődés, az érzelmi egyensúly és a mentális egészség támogatására, és arra törekszik, hogy ezek a megoldások minél több ember számára elérhetők legyenek.

„Hisszük, hogy az ADHD nem hiba, hanem szupererő, amely – ha megértik és támogatják – a kreativitás, a bátorság és a teljesítmény forrásává válhat."

Sorina Luțaș, a Performance Enhancement Centre (MindRise) alapítója

Clarimed

A Clarimed otthoni egészségügyi ellátást és ápolást nyújt. A vállalkozás magán-betegszállító szolgáltatást is működtet, és egészségügyi tájékoztató tevékenységet is végez.

„A CLARIMED-del az egészségügyi ellátást a szakértelemre, az empátiára és a méltóságra épülő élménnyé tesszük. Szívvel gondoskodunk, életeket változtatunk meg."

Ștefan Madarasi,
a Clarimed alapítója

RUINARIUM 1805

A Ruinarium 1805 kulturális tér és szociális kávézó-teázó Berethalomban, amely a helyi örökséget és kreativitást élményekké alakítja a közösség és a látogatók számára.

„Azt szeretném, hogy az emberek felfedezzék: az örökség nem csak nézni, hanem megélni való is."

Vizitiu Lucreția, a Ruinarium 1805 alapítója

DVS Cleaning Service

A D.V.S Cleaning Service teljes körű gépjármű-karbantartási és -felújítási szolgáltatásokat kínál: homokfúvás, korrózióvédelem (alváz és üregek), autókozmetika, gumiszerviz, felnijavítás, fényszóró-polírozás és más autóápolási szolgáltatásokat.

„Szeretnék megfizethető, minőségi és megbízható autós szolgáltatásokat nyújtani, hogy minden ügyfél magas színvonalon tarthassa karban az autóját."

Fodor Aron, a DVS Cleaning Service alapítója

Gift Local (Wheelness)

A Gift Local (Wheelness) hiteles helyi élményeket népszerűsít és kínál, a Wheelness szolgáltatással pedig prémium kikapcsolódást visz közvetlenül az ügyfelek otthonába, miközben a helyi közösséget is támogatja.

„Úgy gondolom, hogy egy sikeres vállalkozásnak nemcsak nyereséget kell termelnie, hanem értéket is a közösség számára. Szeretném, ha minden általunk kínált élmény örömet szerezne az embereknek, és hozzájárulna egy szolidárisabb és befogadóbb társadalomhoz."

Szentgyörgyi Éva, a Gift Local (Wheelness) alapítója

Kopo Clean

A Kopo különféle textíliák mosását és tisztítását vállalja, elsősorban a HoReCa-szektor ügyfelei számára.

„Jólétet szeretnék teremteni egy tisztább világban!"

Péterfi Lajos-Attila, a Kopo Clean alapítója

Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája *(városi)*

Időtartam:
2024. november – 2027. április

Költségvetés:
14.890.095,94 RON

EU-s társfinanszírozás értéke: 12.656.581,55 RON

Finanszírozó:
Az Academia de afaceri sociale (Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája) projektet (MySMIS-kód: 305409) az Európai Unió társfinanszírozza az Európai Szociális Alap+ forrásaiból, az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében.

Civitas szerep:
Kezdeményező (Civitas - Kolozsvár) és Partner (Civitas - Székelyudvarhely)

Partner: World Vision Románia

Iroda: Kolozsvár és Székelyudvarhely

Academia de Afaceri Sociale

Vannak, akik vállalkozni szeretnének, mások változást akarnak elérni a közösségükben. A városi Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiája azoknak szól, akik mindkettőt szeretnék. A projekt ingyenes képzéssel, mentorálással és mintegy 61.000 eurós támogatással segíti az Északnyugati, a Központi és az Északkeleti régió városlakóit abban, hogy szociális-társadalmi vállalkozást indítsanak.

2025-ben 148 résztvevő végezte el a projekt „Szociális-társadalmi vállalkozó” képzését, amelynek végén jelentkezhettek az üzleti tervek versenyére.

A versenyből 34 ötletet javasoltak finanszírozásra, a kiválasztott vállalkozók pedig tanácsadási és mentorprogramba kerültek. A 34 kezdeményezés jogi formát öltött, októberben pedig aláírtuk a támogatási szerződéseket, ami a megvalósítás hivatalos kezdetét jelentette.

2025 végén a városi szociális-társadalmi vállalkozások működésük első hónapjaiban járnak, és velük együtt 136 munkahely jön létre a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű személyek számára.

34
megalakult szociális-társadalmi vállalkozás

148-an
végezték el a „Szociális-társadalmi vállalkozó” képzést

400+
óra tanácsadás és mentorálás a kiválasztott vállalkozóknak

3
régió (Északnyugati, Központi és Északkeleti), ahol szociális-társadalmi vállalkozások fejlődnek

Ismerd meg a Szociális-Társadalmi Vállalkozások Akadémiájának vállalkozóit!

Városi vállalkozások | *Kolozsvári iroda*

Muraa Grădina Copiilor

A Muraa Grădina Copiilor (Gyermekkert) a 3–12 éves gyermekek természetben zajló nem formális oktatására szakosodott vállalkozás.

„Azt szeretnénk, hogy minden gyermek – a tipikusan fejlődők és a neurodivergensek egyaránt – hozzáférjen minőségi, természetben zajló tanulási élményekhez, elkötelezett, az egyéni szükségleteikre figyelő facilitátorok támogatásával. A kicsik megérdemlik, hogy harmonikusan fejlődjenek a képességeik, és érezzék, ahogy a természet támogatja és szabályozza belső ritmusukat."

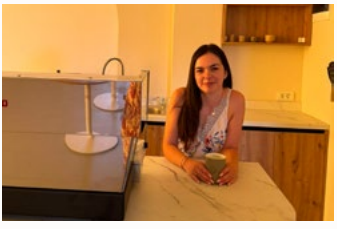
Andra Diaconescu, a Muraa Grădina Copiilor alapítója

Moment Cafe & Play

A Moment Cafe&Play családoknak és gyermekeknek szóló kávézó, ahol mindenki szívesen látott vendégnek érezheti magát.

„A kávézó egy pillanatot kínál neked, illetve egy egész világot a gyermekednek."

Mădălina Dan, a Moment Cafe&Play alapítója

Seven Works

A Seven Works fotós és videós szolgáltatásokat, valamint varázstükör (magic mirror) fotózást kínál magánrendezvényekre és cégek népszerűsítésére egyaránt.

„Szeretnénk emelni a minőség színvonalát teljes körű fotós és videós szolgáltatáscsomagok bevezetésével."

Marius Manzilac, a Seven Works alapítója

MOMent Social & Play

A MOMent Social & Play szabad és szervezett játékra szolgáló tér és közösségi központ gyermekek számára.

„Egy hely minden gyermeknek, egy pillanat minden léleknek."

Teodora Huza, a MOMent Social & Play alapítója

Mădălina és Teodora együtt építenek barátságos teret a kisgyermekes kolozsvári anyukák számára. Bár két külön vállalkozásról – egy kávézóról és egy játszótérről – van szó, ugyanaz a küldetés köti össze őket.

Ecostil

Az Ecostil szociális-társadalmi vállalkozás adományozott ruhákat gyűjt, válogat és hasznosít újrafelhasználás, thrift (továbbértékesítés) és upcycling (kreatív újrahasznosítás) révén, a körforgásos gazdaságot népszerűsítve. Az ecostil.ro platformon a gondosan válogatott és fertőtlenített darabok második esélyt kapnak, a nyereség 100%-át pedig szociális projektekbe és a saját műhely fejlesztésébe forgatják vissza.

„Az adományozott ruhákat olyan erőforrássá alakítjuk, amely értéket teremt az embereknek és a környezetnek."

Koreck Mária-Magdolna,
az Ecostil alapítója

Mama Prima

A Mama Prima a nők egészségének és oktatásának szentelt központ, amely multidiszciplináris egészségügyi szolgáltatásokat, tanácsadást és programokat kínál az egész családnak, a serdülőkortól a várandósságon át az anyaságig.

„Azt szeretném, hogy minden nő tájékozottnak, megértettnek és támogatottnak érezze magát élete minden szakaszában, és hogy minden család több bizalommal, illetve kevesebb félelemmel induljon útnak."

Sorina Pop,
a Mama Prima alapítója

UniCarier (PIONEER CAREER SOLUTIONS)

Az UniCarier innovatív digitális pályaorientációs és karrierfejlesztési platform, amely szociális-társadalmi vállalkozásként működik és összetett ökoszisztémát épít a fiatalok, a munkáltatók, az oktatási intézmények, a civil szervezetek és a szakmai közösségek összekapcsolására.

„Hisszük, hogy minden fiatal megérdemli az esélyt arra, hogy sikeres jövőt építsen. Az UniCarierrel azt szeretnénk, hogy a tehetség, a tudás és a kitartás többet számítson, mint a személyes kapcsolatok vagy az, hogy valaki melyik földrajzi térségből származik. Célunk egy összekapcsolt közösség építése, amely hozzájárul egy olyan környezet kialakításához, amelyben minél több fiatal megtalálja a helyét, sikeres karriert épít, és hosszú távon itthon képzeli el a jövőjét."

Péter Zsanett, az UniCarier (Pioneer Career Solution) alapítója

Cafeneaua TI

A Cafeneaua TI szociális kávézó, amely barátságos teret kínál családoknak és gyermekeknek, munkalehetőséget teremt kiszolgáltatott helyzetű személyek számára, nyereségét pedig szociális projektekbe forgatja vissza.

„Szeretnénk megmutatni, hogy egy vállalkozás lehet sikeres, és közben reményt, támogatást és valódi lehetőségeket adhat a közösség családjainak és kiszolgáltatott helyzetű tagjainak."

Kicsi Istvan, a Cafeneaua TI alapítója

Go Green
– *Szakmai gyakorlatok a foglalkoztatásért*

Időtartam:
2025. február – 2027. január

Költségvetés:

Összesen: 4.925.759,54 RON

EU-s társfinanszírozás értéke: 4.186.895,61 RON

Finanszírozó:
Az Európai Unió társfinanszírozásával, az Oktatási és Foglalkoztatási Program (PEO) 2021–2027 keretében

Civitas szerep: Partner

Partnerek: World Vision Románia Alapítvány (partnerségvezető), Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem (USAMV)

Iroda: Kolozsvár

Hogyan készülhetsz fel egy jó állásra egy gyorsan változó világban? A Go Green az a projekt, amely ebben segít az egyetemistáknak. Szakmai gyakorlatokkal, vállalkozói, zöldgazdasági és soft skills képzésekkel a projekt célja, hogy 300 kolozsvári egyetemistát segítsen a munkaerőpiacra való belépésben.

2025-ben két évfolyam 28 egyetemistája vett részt a projekt Go Green Vállalkozói Inkubátorában, ahol a diákok megismerik, mit jelent olyan vállalkozást építeni, amely jelentős hatást is eredményezhet. Vállalkozói workshopokon, mentorálásokon és sikeres vállalkozókkal való találkozókon a résztvevők kidolgozták első üzleti ötleteiket. Minden évfolyam végén egy Demo Day rendezvényen a legbátrabb projektek kerülnek reflektorfénybe. Összesen 5 évfolyam diákjai vesznek részt az inkubátorban, és teszik meg első lépéseiket a vállalkozás világában a program mentoraival.

Ezzel párhuzamosan további 13, a kolozsvári USAMV-n tanuló egyetemista kapott támogatást ahhoz, hogy szakmai gyakorlatát a Civitas Alapítványnál töltse. Csapatunk 2027 januárjáig összesen 50 gyakornok egyetemistát fogad.

28
egyetemista vett részt a Go Green Inkubátor tevékenységein

66
mentorálás a diákcsapatoknak

13
egyetemista végezte szakmai gyakorlatát a Civitas Alapítvány koordinálásával

5
találkozó sikeres vállalkozókkal

5
vállalkozói workshop

A Go Green mentorai

Hisszük, hogy az egyetemi évek a tudás és tapasztalat befogadásának egyik legintenzívebb és legnyitottabb időszakát jelentik, a Go Green pedig olyan biztonságos, empatikus, ugyanakkor kihívást jelentő környezetet nyújt, amelyben a diákok megismerhetik a vállalkozás világát és kipróbálhatják üzleti ötleteiket.

Smaranda Ignat, Go Green mentor

A Go Green olyan program, amely esélyt ad a diákoknak, hogy lássák, hogyan kelnek életre az ötletek az előadótermeken túl. Itt a vállalkozás nem marad elméleti fogalom, hanem valódi folyamattá válik, amelyen lépésről lépésre haladnak végig, jelen lévő és elkötelezett mentorok kíséretében.

Valentin Mihai, Go Green mentor

Nem csak a vállalkozásról szól, hanem arról is, hogyan fejlődsz emberként: önbizalom, fegyelem és jobb iránytű ahhoz amit szeretnél az egyetem után. A Go Green egy diák számára önmagába való befektetés: idő, energia és bátorság egy olyan keretben, amely közel tart a valósághoz és a valódi hatáshoz. Itt értékes erőforrásokhoz jutsz, amelyek felgyorsítják a tisztánlátást és a döntéseket.

Florin Pop, Go Green mentor

A Go Green résztvevői

A Go Green vállalkozói inkubátor számomra nagy hatású élmény volt. Nemcsak abban segített, hogy értékes embereket ismerjek meg és fontos kapcsolatokat építsek, hanem abban is, hogy megértsem, mennyire lényeges ismerni a piacot és annak valós igényeit.

Andreea Totelecan, a Go Green résztvevője

A Go Green segített jobban megérteni, hogyan működik a vállalkozás, különösen a körforgásos gazdaság területén. Gyakorlati dolgokat tanultam, és olyan szakemberekkel ismerkedtem meg, akiktől valóban van mit tanulni. Minden diáknak ajánlanám a programot, aki szeretne többet megtudni az üzleti világról!

Rareș Olteanu, a Go Green résztvevője

A Go Green projekt nagyon fontos lehetőség volt számomra és a vállalkozói jövőm szempontjából. Alkalmam nyílt szakértőkkel találkozni, szakmai konferenciákon részt venni és zsűri előtt bemutatni az üzleti ötletemet, ahol második helyezést értem el és továbbjutottam a következő fordulóba.

Alex Roman, a Go Green résztvevője

Irány a kompetencia

Időtartam:
2024. október – 2027. július

Költségvetés:
4.919.789 RON

Finanszírozó: A projektet az Európai Szociális Alap+ társfinanszírozza az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében

Civitas szerep:
Kezdeményező

Partnerek: Hargita Business Center Egyesület, Exar Consult Egyesület

Iroda:
Székelyudvarhely

Irány a kompetencia!
COMPAS

A projekt abban segíti a Központi régió munkavállalóit, hogy lépést tartsanak a munkaerőpiac változásaival. Tájékoztatás, tanácsadás és ingyenes tanfolyamok révén a székelyudvarhelyiek és a környező települések lakói új kompetenciákat szerezhetnek a vendéglátástól és a könyveléstől, a digitális, valamint a kommunikációs készségekig.

2025-ben 339 személy részesült tanácsadásban, 233-an pedig elvégezték a program 10 tanfolyamának egyikét. A projekt folytatódik, a cél több mint 600 kedvezményezett elérése.

339
személy részesült
tanácsadási szolgáltatásban

233
személy végzett el
szakképzési tanfolyamot

10
tanfolyami csoport olyan területeken,
mint a pincérszakma, a digitális
kompetenciák, a digitális biztonság és az
alapfokú könyvelés

Az „Irány a kompetencia" projekt digitális kompetenciafejlesztési erőfeszítéseit kiegészítve „AI – TUDATOSAN, OKOSAN, KRITIKUSAN, HATÉKONYAN!" címmel workshopokat szerveztünk 30, 14–16 éves diák számára. Gyakorlati és interaktív tevékenységeken keresztül a résztvevők megtanulták felelősen használni a mesterséges intelligencia eszközeit, kritikusan értékelni az online információkat, valamint megérteni az új technológiák lehetőségeit és korlátait.

Ezt a kezdeményezést Székelyudvarhely Megyei Jogú Város Önkormányzata finanszírozta, ami kiegészítette a projekt erőfeszítéseit a digitális kompetenciák fejlesztése, valamint a társadalom és a munkaerőpiac mai elvárásaihoz való alkalmazkodás terén.

Vidéki gazdaságfejlesztés

A helyi kezdeményezések támogatásával segítjük a vidéki közösségeket. Célunk, hogy e közösségek tagjai felismerjék erőforrásaikat és felelősen használják azokat.

CoopNet 3.0
– A kisgazdák szövetkezeteinek kapacitásfejlesztés

Időtartam:
2023. május – 2026. február

Költségvetés:
308.240 USD

Finanszírozó:
Román–Amerikai Alapítvány (RAF)

Civitas szerep:
Pályázó

Partnerek: Román Európai Politikai Központ (CRPE), Közvetítői és Biztonsági Központ (CMSC)

Iroda: Kolozsvár

coop net
Rețeaua de creștere a cooperativelor

A CoopNet az a projekt, amelyel immár több mint 13 éve támogatjuk Románia vidéki térségeinek fenntartható fejlődését: segítjük a gazdákat, hogy együttműködjenek, fejlődjenek, illetve erősebb hangjuk legyen. A CoopNet 3.0 ennek a Román–Amerikai Alapítvány (RAF) által támogatott többéves programnak a legújabb szakasza.

2025-ben a CoopNet szövetkezeti hálózat tevékenysége egyszerre jelentett konkrét támogatást a szövetkezeteknek és az ágazat erősebb képviseletét országos, illetve európai szinten. Rendezvényekkel és tájékoztató anyagokkal népszerűsítettük az országos ágazati szövetségeket, a szakpolitikák megalapozásához szükséges elemzéseket és adatokat tettünk közzé, illetve képzéseket szerveztünk – köztük a Munkaügyi Minisztérium és az Oktatási Minisztérium által akkreditált tanfolyamokat – olyan témákban, mint a könyvelés, a jó kormányzás és a közösségi facilitáció. Mikrotámogatásokat nyújtottunk a CoopNet hálózat szövetkezeteinek konkrét szükségleteik kielégítésére és képviseltük az ágazat érdekeit akár európai fórumokon is, többek között az Európai Bizottság EU CAP Network struktúrájában.

„Akkor fejlődünk a leginkább, amikor erőfeszítéseinket egy közösséghez való tartozás erősíti, és talán ez a CoopNet legnagyobb értéke: tanulási és tapasztalatcsere-lehetőségek olyan szakemberek között, akik társulási formában működő mezőgazdasági gazdasági szervezetekben vagy ahhoz kapcsolódó területeken dolgoznak.
Az elmúlt évben láttuk, ahogy a hálózat tagjainak összekovácsolására tett erőfeszítések meghozták gyümölcsüket: a szövetkezetek képviselőinek személyes találkozói új együttműködésekhez és az ágazat jobb láthatóságát célzó kezdeményezésekhez vezettek. Hiszek abban, hogy ezek a kapcsolatok képesek növelni Románia vidéki térségeinek társadalmi-gazdasági rezilienciáját, illetve csökkenteni a város és vidék közötti életszínvonalbeli különbségeket.”

Ovidiu Mărginean, projektmenedzser

30
mezőgazdasági szövetkezet tagja a CoopNet hálózatnak

210+
szervezet részesült a projekt tevékenységeiből, közülük több mint 100 mezőgazdasági szövetkezet

500+
résztvevő a CoopNet rendezvényein és képzésein

10
képzés a CoopNet tagjainak (gazdáknak és szövetkezeti vezetőknek)

14
oktatási anyag és 3 fejlesztési eszköztár mezőgazdasági szövetkezetek számára, a coopnet.ro oldalon nyilvánossá téve

18

CoopNet-tag vett részt az EU CAP Network és a Rural Pact Support Office által szervezett 6 nemzetközi találkozón

4

tanulmány és kutatási jelentés az ágazat helyzetéről, finanszírozási igényeiről és kiskereskedelmi piacra jutásáról

1

nyilvános rendezvény az AGRARIA 2025 keretében egy új országos ágazati szövetség létrehozásának ösztönzésére a juh- és kecskeágazatban.

3

országos ágazati szövetség népszerűsítése nyilvános rendezvényeken és tájékoztató anyagokban: UNCSV, UNCST – BOVICOOP és HORT INTEGRA

Egyetemi mezőgazdasági szaktanácsadási rendszer kialakítása Romániában

Időtartam:
2025. március – 2026. június

Költségvetés:
101.250 USD

Finanszírozó:
Román–Amerikai Alapítvány (RAF)

Civitas szerep:
Kezdeményező

Partner: Georgiai Egyetem (University of Georgia), USA

Iroda: Kolozsvár

Dezvoltarea Serviciilor de Extensie *in România*

Az egyetemi mezőgazdasági szaktanácsadási -extension- rendszer azt jelenti, hogy az egyetemi laboratóriumok tudását „kiterjesztik" a gazdaságokra. Ez a modell már több országban bizonyított, például az Amerikai Egyesült Államokban, ahol hozzájárul a legújabb innovációkat beépítő, korszerű mezőgazdaság fejlődéséhez.

Ezzel a projekttel azt tűztük ki célul, hogy Romániában elsőként teszteljünk egy olyan modellt, amelyben az egyetemi szakemberek kéz a kézben dolgoznak a helyi termelőkkel, független szakmai tanácsadást és innovatív megoldásokat kínálva nekik, hogy a mezőgazdaság hatékonyabb és fenntarthatóbb legyen.

A projekt a bukaresti, a kolozsvári és a temesvári agrártudományi és állatorvosi egyetemek közös vállalkozása. A gazdák és a vidéki közösségek közvetlen hozzáférést kapnak a legújabb kutatásokhoz, a hallgatók pedig valós, terepen felmerülő problémák megoldásában alkalmazhatják elméleti tudásukat.

Célunk egy korszerű egyetemi szaktanácsadási rendszer kísérleti bevezetése, és 2025 egy kulcsfontosságú év volt ennek a kísérleti rendszernek a validálásában, három fő mérföldkővel:

- ***Közös tervezési (co-creation)*** *esemény, amelyen az egyetemi csapatok a vidéki közösségek képviselőivel együtt meghatározták az első, konkrét igényekre épülő kísérleti projekteket: a szakember-forródróttól a hagyományos gyümölcsfajták megőrzéséig.*
- ***Munkaülések az egyetemekkel.*** *Átdolgoztuk a cselekvési terveket és megoldásokat kerestünk az adminisztratív akadályok leküzdésére, különös hangsúlyt fektetve a mesteri és doktori képzésben részt vevő hallgatók bevonására a terepmunkába.*
- *Kialakítottunk* ***egy egyértelmű megvalósítási ütemtervet****, és megállapodtunk egy monitoringrendszerről, amely igazolhatja, hogy ez a szaktanácsadási modell a következő években országos szinten is kiterjeszthető.*

Ezt az évet úttörő kísérletként éltük meg. Nemcsak egy technikai rendszert próbáltunk ki, hanem szemléletváltást abban, ahogyan a romániai agráregyetemek a társadalommal kapcsolatba lépnek. Az egyetemek először nem kész megoldásokkal mentek a közösségekbe, hanem végigjárták a közös tervezés folyamatát. Egy asztalhoz ültünk a gazdákkal, hogy közösen azonosítsuk valós problémáikat, nem pedig az irodában elképzelteket. Az innováció ebben a partnerségben rejlik: a közösség határozza meg az igényt, az egyetem pedig irányt mutat a szakmai megoldáshoz. Őszintének kell lennünk: a megvalósítás nehéz folyamat volt. A fő akadályt nem az ötletek hiánya jelentette, hanem az egyértelmű intézményi keret hiánya. Jelenleg a szaktanácsadási tevékenységek formálisan nem részei a munkaidőnorma szerkezetének.

Olyan oktatói csapatokkal dolgoztunk, amelyek – bár rendkívül elkötelezettek – már így is túlterheltek az oktatási és kutatási feladatokkal. Egy amúgy is zsúfolt programba terepmunkát beilleszteni díjazási mechanizmusok vagy adminisztratív elismerés nélkül olyan kihívás, amely próbára tette a határainkat. Ahhoz azonban, hogy ez a rendszer ne maradjon csupán a „lelkesedés szigete", létfontosságú a következő lépés megtétele: egy hivatalos struktúra létrehozása. Szükségünk van dedikált költségvetésekre, a terepen töltött órák beszámítására az oktatói normába, valamint olyan adminisztratív eljárásra, amely nem nehezíti, hanem támogatja az egyetem jelenlétét a romániai falvakban.

Ovidiu Mărginean, projektmenedzser

80
résztvevő a projekt konferenciáján

3
kísérleti projekt előkészítés alatt

3
interdiszciplináris csapat, amelyekben a közösségek képviselői is részt vesznek

3
egyetem vesz részt a projektben

egy közös tervezési esemény több mint
35
résztvevővel

ENFORCE

- Tematikus hálózat tapasztalt méhészeknek

Időtartam: 2023. december – 2025. december

Költségvetés: 35.000 euró

Finanszírozó: Európai Bizottság, Erasmus+ program

Civitas szerep: Partner

Partnerek: Kisléptéк, Trebag (Magyarország), A.L.P. Peca (Szlovénia), Bee Sources (Olaszország)

Iroda: Székelyudvarhely

A méhészet sokkal több, mint méztermelés. Tudást, a természet iránti gondoskodást és egymástól tanuló embereket jelent. Ebből a gondolatból indult az ENFORCE projekt is, amely olaszországi, szlovéniai, romániai és magyarországi partnereket fogott össze, hogy korszerű, könnyen használható forrásokat hozzanak létre méhészek, tanárok és a terület iránt érdeklődők számára.

A projekt keretében online tanulási platform, útmutatók, játékok és egyéb oktatási anyagok készültek, amelyek mind ingyenesen elérhetők. Ezekkel a forrásokkal az ENFORCE azokat támogatja, akik tanulni, tapasztalatot cserélni és megoldást szeretnének találni a méhészetet érintő mai kihívásokra.

A projekt lezárult, eredményei azonban tovább élnek, és értékes forrást jelentenek mindazoknak, akik hisznek a méhészet jövőjében.

Honlap:
www.honeyexperience.eu

Eredmények:

Az élményalapú méhészetnek szentelt európai **e-learning** platform

Innovatív oktatási eszközök (játékok, könyvek, útmutatók és interaktív források) több nyelven

Képzési és módszertani kézikönyv oktatók, méhészek, valamint a turizmus és a HORECA-szektor szakemberei számára

Több mint **600 résztvevő,** akik megerősítették a négy európai ország (Olaszország, Szlovénia, Románia és Magyarország) közötti együttműködést

Comisia Europeană, prin programul Horizon Europe

Rol Civitas:
Partener

Parteneri:
Università degli studi di Foggia, Italia (lider de parteneriat)

Birou:
Odorheiu Secuiesc

CORENET

A COREnet célja, hogy az Európai Unió egész területén támogassa a rövid élelmiszer-ellátási láncok (SFSC – Short Food Supply Chain) fejlődését jobb tanácsadási szolgáltatások révén a gazdák, a fogyasztók és mindazok számára, akik részt vesznek az élelmiszerek a gazdaságtól (a farmtól) a fogyasztóig vezető útjában.

Ennek érdekében a projekt összekapcsolja az EU mind a 27 tagállamának szakterületi tanácsadóit, jó példákra épülő gyakorlati tanulási forrásokat hoz létre, kísérleti projekteket valósít meg annak bemutatására, hogyan ültethetők át a jó gyakorlatok, illetve európai tanulási és tapasztalatcsere-hálózatot épít. Hosszú távon ez a hálózat a mezőgazdasági tudás- és innovációs rendszer (AKIS) részévé válik.

Sőt, a COREnet új megközelítést is hoz: a rövid élelmiszer-ellátási láncok sikeres példáit olyan gyakorlati tanulási forrásokká alakítja, amelyek az Európai Unió különböző régióiban adaptálhatók és alkalmazhatók.

A projekt ugyanakkor értékes információkkal szolgál a döntéshozók számára azáltal, hogy minden tagállamban elemzi a tanácsadási szolgáltatásokat. Az eredmények rávilágítanak a tanácsadók jobb felkészítésének, a konzisztensebb pénzügyi támogatásnak és a nemzeti mezőgazdasági tudás- és innovációs rendszerekbe (AKIS) való erőteljesebb integrációjuknak a szükségességére.

Honlap:
www.shortfoodchain.eu

Teljes cím:
CORENET: Connecting advisOrs towaRd a European NETwork for consumer-producer chains

Időtartam:
2022. szeptember – 2027. augusztus

A Civitas költségvetése:
139.100 EUR

Finanszírozó:
Európai Bizottság, Horizon Europe program

Civitas szerep:
Partner

Partnerek:
Università degli studi di Foggia, Olaszország (vezető partner)

Iroda:
Székelyudvarhely

Mik azok a rövid ellátási láncok?

In simple terms, short food supply chains are a more direct way for food to get from farm to consumer, with as few intermediaries as possible. Often, this means buying products directly from farmers or local producers through farmers' markets, farm shops, cooperatives, online platforms, or local delivery systems.

Short food supply chains help farmers receive a fairer price for their work, while consumers gain access to fresh, local products and can more easily find out where their food comes from. At the same time, they support local economies and can reduce environmental impact by keeping transport distances shorter.

600+

regisztrált tanácsadó a rövid élelmiszer-ellátási láncok (SFSC) területéről

14

eszköz, köztük egy kézikönyv, egy charta, értékelő eszközök és egy online tanulási központ

Tanulmányutak és workshopok több európai országban

Az „advisinar"-ok elindítása: tanácsadóknak szóló online alkalmak, amelyek mindennapi munkájukat segítik

7

kiválasztott kísérleti projektötlet („zászlóshajó-projektek"), amelyek hatékony megoldásokat tesztelnek és ültetnek át

33

jó példa kiválasztva, amelyek jó gyakorlati modellként szolgálnak

Szakmai programok és kezdeményezések a helyi termelők támogatására

Időtartam:
2024. október – 2026. április

Költségvetés:
13.000.000 HUF

Finanszírozó:
Magyarország Agrárminisztériuma

Civitas szerep:
Kezdeményező

Iroda:
Székelyudvarhely

A **Helyénvaló** helyi termékközpont által megvalósított projekt segíti a gazdákat abban, hogy könnyebben eljussanak a fogyasztókhoz, és fejleszthessék vállalkozásaikat.

Hargita megye kistermelőit, a helyi vállalkozókat és a helyi termékek iránt érdeklődő fogyasztói közösséget szólítjuk meg, hiszen célunk, hogy a helyi termelők könnyebben piacra jussanak, növeljék bevételeiket, és erősítsék a régió gasztronómiai identitását.

A projekt keretében szakmai együttműködéseket alakítottunk ki, különböző rendezvényeken vettünk részt, és megszerveztük a Termelők Gáláját, amely találkozási lehetőséget teremtett a termelők, a partnerek és az intézmények számára. Emellett új gasztronómiai ajándékcsomagok is készültek, amelyek Hargita megye ízeinek sokszínűségét mutatják be.

Az idei projekt fontos részét képezte a helyi termékek online népszerűsítése is. Ezek a kezdeményezések hozzájárulnak ahhoz is, hogy Hargita megye felkészüljön a 2027-es Európai Gasztronómiai Régió címre.

100
helyi termelő, akikkel aktív kapcsolatot tartunk

57
résztvevő a II. Termelői Gálán

25.500+
felhasználó látta a helyi termékeket népszerűsítő online kampányt

8
szakmai rendezvény, amelyen részt vettünk

3
gasztronómiai ajándékcsomag Hargita megye ízeivel

6
partner civil szervezet és intézmény

Közösségfejlesztés és jó kormányzás

Összekapcsoljuk a helyi hatóságokat és a polgárokat, hogy olyan kezdeményezéseket dolgozzunk ki és valósítsunk meg, amelyek jólétet generálnak.

Növekedés az agrároktatás segítségével

Időtartam: 2024. január – 2026. december

Költségvetés: 385.060 USD

Finanszírozó: Román–Amerikai Alapítvány (RAF)

Civitas szerep: Pályázó

Partnerek: World Vision Románia, Román Európai Politikai Központ (CRPE), Junior Achievement Románia

Iroda: Kolozsvár

2025-ben a *Növekedés az agrároktatás segítségével projekt* két irányban zajló kísérleti tevékenységet jelentett: „A diák utazása" eszközt és a mezőgazdasági líceumok tanári közösségét.

A diák utazása (Călătoria Elevului) integrált eszköz, amely bemutatja a mezőgazdasági líceumok diákjainak gyakorlati tanulási tapasztalatait. Az eszközt öt líceummal és két külső munkatárssal közösen, diákokat, tanárokat és munkáltatókat bevonó Design Thinking folyamat révén alakítottuk ki, hogy jobban megértsük, hogyan néz ki egy diák útja, és mit lehetne javítani.

Az eszköz vizuális, könnyen követhető formában mutatja be a mezőgazdasági líceumok diákjainak oktatási útját, az egyes évfolyamok elméleti ismereteitől a lehetséges gyakorlati tapasztalatok széles skálájáig, különös hangsúlyt fektetve a releváns mezőgazdasági technológiákra és a vállalkozói ismeretekre. Egyúttal azt is megmutatja, hogyan működhetnek jobban együtt a diákok, a tanárok és a munkáltatók, hogy a munkahelyi tanulás minél relevánsabb és hasznosabb legyen.

Öt mezőgazdasági líceum ültette át a gyakorlatba a kidolgozott ötleteket összesen mintegy 75.000 lej értékű gyakorlati projektek révén. Ezek a projektek lehetőséget adtak arra, hogy valós körülmények között teszteljék „A diák utazása" által javasolt megoldásokat. A tanév elején további 10 mezőgazdasági líceum vette át a modellt a „A diák utazása" - Kihívás keretében, amelyben a líceumok 1000 dolláros támogatást és „A diák utazása" 7 tablóját kapták meg. Sőt, a modell kidolgozásában részt vevő líceumok közül három tovább fejleszti azt, és a következő szintre emeli.

2025 második fontos iránya a mezőgazdasági líceumok tanári közösségének fejlesztése volt. Folytattuk a Növekedés az agrároktatás segítségével - Karaván̈t, újabb három regionális találkozót szervezve, amelyek az ország minden részéről hoztak össze tanárokat. Emellett kiválasztottunk 10 tanárt, akik vállalták a közösségi facilitátor szerepét és tapasztalatukkal, elkötelezettségükkel hozzájárulnak a mezőgazdasági oktatásban dolgozó kollégáik összekapcsolásához és támogatásához.

5
líceum valósított meg ~75.000 lej értékű projekteket

80+
diák kedvezményezett

13
líceum indított ~100.000 lej értékű projekteket

65
tanár vett részt 3 közösségi találkozón

2
képzés tanároknak

„A diák utazása”
térkép a munkahelyi tanulási tevékenységek integrált megközelítéséhez

Útmutató a munkahelyi tanulási tevékenységek integrált megközelítéséhez

Gyakorlat a jövőért

Időtartam:
2025. január – 2027. december

Költségvetés:
2.432.755,62 RON

Finanszírozó:
Az Európai Unió társfinanszírozásával, az Európai Szociális Alap+ forrásaiból, az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében

Civitas szerep:
Pályázó

Partnerek:
„Alexandru Borza” Mezőgazdasági Technológiai Líceum (Algyógy, Hunyad megye), „Traian Săvulescu” Mezőgazdasági Kollégium (Marosvásárhely, Maros megye)

Iroda: Kolozsvár

A mezőgazdaság jövője a jól felkészült fiatalokkal kezdődik, és a mezőgazdasági líceumok diákjai számára az órán megszerzett készségek valós munkakörnyezetben való gyakorlása a tanulás legjobb formája. A „Practică spre viitor” (Gyakorlat a jövőért) projekttel lehetőséget adunk a diákoknak, hogy gyakorlati tapasztalatokon keresztül tanuljanak, és így nagyobb magabiztossággal és a szükséges kompetenciákkal lépjenek be a munkaerőpiacra.

A projekt a két partnerlíceum 252 diákját támogatja szakemberek mellett eltöltött szakmai gyakorlatokkal, illetve ezek mellett a diákok folyamatos útmutatást és visszajelzést kapnak, hogy szakmai tudásukat és saját képességeikbe vetett bizalmukat egyaránt fejleszthessék.

E gyakorlatok megszervezésével a munkaerőpiac és az oktatási rendszer közötti kapcsolat megerősítésére törekszünk, hogy a fiatalok a korszerű mezőgazdaság és jövőbeli pályájuk szempontjából releváns, naprakész készségeket és tudást szerezhessenek.

164
diák vett részt szakmai gyakorlaton

72
diák szerzett képesítést a 2024–2025-ös tanév végén

40+
gyakorlati partnerség

2
partnerlíceum

Future Builders II

Teljes cím: Future Builders II. – aktív munkahelyi tanulás szakmai gyakorlati programok révén

Időtartam: 2024. december – 2026. december

Költségvetés: 2.403.266,46 RON

Finanszírozó: Az Európai Unió társfinanszírozásával, az Európai Szociális Alap+ forrásaiból, az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében

Civitas szerep: Kezdeményező

Partnerek: „Hargita Business Center” Kistérségi Fejlesztési Társulás, Kós Károly Szakközépiskola, Székelyudvarhely

Iroda: Székelyudvarhely

A ***Future Builders*** projekttel hidat építünk az iskola és az üzleti világ között, hogy a székelyudvarhelyi Kós Károly Szakközépiskola diákjai megismerjék, milyen egy valódi munkakörnyezet. A 252 résztvevő diák kereskedelmi cégeknél fejleszti kompetenciáit, ahol megtanulják, mit jelent egy pálya ebben az ágazatban.

A szakmai gyakorlatok mellett a projekt a fenntarthatóságnak szentelt tevékenységeket is tartalmaz a ***GreenComp*** modul keretében, amely segít a fiataloknak megérteni a környezeti hatásokat és a zöldgazdaság kínálta lehetőségeket.

Célunk, hogy közelebb hozzuk az iskolát az üzleti szférához, illetve megadjuk a diákoknak azokat a kompetenciákat és azt a magabiztosságot, amelyre jövőbeli pályájukon szükségük lesz. A következő időszakban egy online platform is indul, amely kompetenciák és munkalehetőségek alapján kapcsolja össze a diákokat, az iskolákat és a munkáltatókat.

4.320
óra szakmai gyakorlat

253
diák vesz részt a programban

30
helyi partnervállalkozás

140
diák szerzett szakmai kompetenciatanúsítványt

164
diák vett részt a GreenComp modulon

„A projekt során olyan kompetenciákat sikerült elsajátítanom, amelyeket az iskolában nem tanulhattam meg, ezért nagyon örülök, hogy részese lehettem. A részvétel támogatta személyes fejlődésemet és remélem, hogy a jövőben is hasznomra válik. A feladatok megoldása során nemcsak az önállóságom és a problémamegoldó képességem fejlődött, hanem sokkal nyitottabbá és magabiztosabbá váltam az új kihívásokkal szemben.”

K. Kincső, a projektben részt vevő diák

Fedezd fel a jövődet!

Teljes cím: Fedezd fel a jövődet: a vidéki fiatalok tanulása, álmaik és fenntartható lehetőségek tervezése

Időtartam: 2025. április – 2026. szeptember

Költségvetés: 11.000 EUR

Finanszírozó: Európai Bizottság, Erasmus+ program

Civitas szerep: Partner

Partnerek: Fiatalok a Kertvárosért Egyesület (Magyarország, vezető partner), CUDV Draga (Szlovénia)

Iroda: Székelyudvarhely

Milyen a jövő, ha úgy döntesz, hogy aktív maradsz a saját közösségedben? Ez a kiindulópontja a projektnek, amely arra bátorította a vidéki fiatalokat, hogy fedezzék fel saját lehetőségeiket, tanuljanak egymástól és nagyobb bizalommal tekintsenek a körülöttük lévő lehetőségekre.

Az Erasmus+ program keretében megvalósuló projekt 16 és 30 év közötti fiatalokat hozott össze nemzetközi tapasztalatcseréken. A résztvevők helyi kezdeményezéseket, szociális-társadalmi vállalkozásokat és civil szervezeteket látogattak meg, ötleteket cseréltek, illetve a projektben részt vevő három országból – Románia, Szlovénia és Magyarország – közösségi területen i vállalkozói és felelősségvállalás jó példákat ismertek meg.

A projekt ugyanakkor a befogadást, az együttműködést és a kultúrák közötti párbeszédet is előmozdította, hiszen a közös tevékenységek segítettek a résztvevőknek nyitottabban gondolkodni a társadalmi különbségekről, és jobban megérteni mások nézőpontját.

Hosszú távon egy olyan jövőtervezési módszertan kidolgozása a célunk, amely Közép- és Kel et-Európa más vidéki közösségeiben is alkalmazható, ez pedig segítheti a fiatalokat abban, hogy aktívabban részt vegyenek közösségük életében.

Mit jelent most számodra a „vidéki álom”?

„Számomra a vidéki álom a gazdálkodást jelenti, egy különleges módon: embertársaink segítésén és tiszteletén keresztül. A vidéki álom számomra olyan életet jelent, amelyben a természetközelség, a közösség ereje és a kölcsönös tisztelet harmóniában vannak. Olyan helynek látom, ahol a munka, a segítség és a szolidaritás valódi értéket teremt, és mindenki hozzájárulhat a közös jóléthez.”

— idézet Péter Vanda-Szabina úti naplójából

2

nemzetközi tapasztalatcsere Szlovéniában és Romániában

21

úti napló a mobilitás során szerzett tapasztalatokról

21

fiatal vett részt mobilitáson (7 Udvarhely környéki fiatal utazott Szlovéniába)

Restory

Teljes cím: RESTORY - Recovering Past Stories for the Future: A Synergistic Approach to Textual and Oral Heritage of Small Communities (A múlt történeteinek megőrzése a jövő számára: a kis közösségek írott és szóbeli örökségének szinergikus megközelítése)

Időtartam: 2024. január – 2026. december

Költségvetés: 103.250 EUR

Finanszírozó: Európai Bizottság, Horizon Europe program

Civitas szerep: Partner

Líder: „Babeș–Bolyai” Tudományegyetem

Iroda: Kolozsvár

A RESTORY projekt keretében azt vizsgáljuk, hogyan válhat a kulturális örökség a helyi közösségek fejlődésének kiindulópontjává. A lakókkal, kulturális szervezetekkel és hatóságokkal együtt dolgozunk, hogy jobban megértsük, hogyan lehet a történelmi épületeket, a hagyományokat és a helyi történeteket a közösség javára hasznosítani.

2025-ben a tevékenységek Segesvárra és Nagysinkre (Cincura) összpontosultak. Segesváron közösségi találkozót szerveztünk, amelyen a lakók és a helyi szereplők az örökséggel kapcsolatos kihívásokról, valamint az általa kínált kulturális és turisztikai fejlesztési lehetőségekről beszélgettek. Ngysinken a munkalátogatás, valamint a helyi kezdeményezésekkel, a helyi önkormányzattal és a Helyi Akciócsoport képviselőivel folytatott találkozók új együttműködési irányokat nyitottak az örökség hasznosítása és a közösség kulturális projektekbe való bevonása terén.

Ezekkel a találkozókkal a RESTORY a párbeszéd és az együttműködés tereit teremti meg, hogy a közösségek ötletei és tapasztalatai hozzájáruljanak a helyi örökség védelméhez és értékének kibontakoztatásához.

Számunkra a RESTORY az örökség rejtett jelentéseinek újrafelfedezéséről szól, és arról, hogyan válhatnak ezek a közösségek fejlődésének erőforrásaivá. Amikor az emberek újra rátalálnak történeteikre és hagyományaikra, megteremtődnek egy erősebb, a helyi identitáshoz jobban kötődő jövő feltételei.

Carmen Ciobanu, projektmenedzser

2

bevont helyi közösség – Segesvár és Nagysink

2

közösségi találkozó a párbeszéd és a helyi igények feltárása érdekében

40+

résztvevő a közösségi találkozókon (lakók, helyi szervezetek képviselői, kulturális szereplők)

10+

helyi szereplővel konzultáltunk a látogatások és munkamegbeszélések során (kulturális kezdeményezők, helyi önkormányzat, HACS-képviselők)

3

intézményi találkozó a helyi önkormányzattal és helyi fejlesztési szervezetekkel

Egy közösségi kontextusban dokumentált és elemzett helyi hagyomány – a nagysinki Lolék futása (Fuga Lolelor), ami egy régi szász farsangi népszokás

Együttműködés indult a Szombat-patak völgye (Valea Sâmbetei) Mikrorégió Helyi Akciócsoporttal a kutatási eredmények helyi fejlesztési stratégiába való beépítésére

Civil társadalom megerősítése

Bátorítjuk a partnerségeket és a jó gyakorlatok átadását a civil szférában.

Partnerség a foglalkoztatásért 2.0

Időtartam: 2024. június – 2026. május

Költségvetés:

Összesen: 4.026.433,57 RON

EU-s társfinanszírozás értéke: 3.422.468,54 RON

Finanszírozó: A projektet az Európai Unió társfinanszírozza az Európai Szociális Alap Plusz forrásaiból, az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében

Civitas szerep: Kezdeményező

Partner: World Vision Románia Alapítvány

Iroda: Kolozsvár

Parteneriat pentru Ocupare 2.0

Azoknak a szervezeteknek, amelyek abban segítik az embereket, hogy tanuljanak, munkát találjanak és könnyebben beilleszkedjenek a társadalomba, maguknak is szükségük van tanulási és együttműködési terekre. Ez a kiindulópontja a ***Parteneriat pentru ocupare 2.0 (Partnerség a foglalkoztatásért 2.0)*** projektnek, amely olyan szervezeteket hoz össze, amelyek egyre jobb képzési és foglalkoztatási szolgáltatásokat szeretnének nyújtani.

2025-ben Nagyszebenben találkoztunk a projektben részt vevő 30 szervezettel, hogy kijelöljük egy leendő hálózat fejlesztési irányait, illetve tanfolyamokat, workshopokat szerveztünk a szervezetmenedzsment, a vállalkozói kompetenciák, a digitalizáció és a kiberbiztonság témájában. Ugyanebben az évben egy brüsszeli tanulmányút lehetőséget adott a résztvevőknek, hogy jó gyakorlatokat ismerjenek meg, jobban megértsék, hogyan kezelik ezeket a kérdéseket európai szinten és új együttműködéseket kössenek.

Minden egyes találkozó alkalmat adott arra, hogy tanuljunk egymástól és olyan civil szervezeti hálózatot építsünk, amely jobban felkészült az általa támogatott emberek és közösségek szükségleteinek kielégítésére.

A 2025-ös tevékenységek során a szervezeti és digitális kompetenciák fejlesztésére, a szervezetek közötti együttműködés ösztönzésére, valamint a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás terén szerzett európai jó gyakorlatokhoz és tapasztalatokhoz való hozzáférés elősegítésére összpontosítottunk. A szervezetmenedzsmentről és a digitalizációról szóló workshopok, a vállalkozói kompetenciák tanfolyam, a nagyszebeni hálózati találkozó és a brüsszeli tanulmányút értékes lehetőségeket teremtett a tanulásra, a tapasztalatcserére és tartós partnerségek kialakítására. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak egy olyan szervezeti hálózat létrejöttéhez, amely jobban felkészült a mai kihívásokra, illetve minőségi szolgáltatásokat tud nyújtani a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeknek.

Andreea Suciu, Project Manager

30
civil szervezet vesz részt a projektben

32
résztvevő a brüsszeli (Belgium) tanulmányúton

3
workshop a szervezetmenedzsment fejlesztéséről

2
workshop a belső folyamatok digitalizációjáról és a kiberbiztonságról

32
résztvevő a vállalkozói kompetenciák tanfolyamon

A projekt civil szervezeti hálózatának első, stratégiai tervező találkozója

Mentorált szervezetek

Civitas Consulting

A Civitas Consulting céget 2008-ban hozta létre a Civitas Alapítvány a Polgári Társadalomért azzal a céllal, hogy tanácsadói szakértelmét a közösség javát szolgáló erőforrássá alakítsa. Szociális-társadalmi vállalkozásként a cég a teljes nyereséget visszaforgatja az alapítvány projektjeibe, ezzel támogatva a helyi közösségek fejlődését és a civil társadalom megerősítését.

A Civitas Consulting számára a 2025-es év a következőket jelentette:

➔ **29 benyújtott pályázat:**

- 25 közszereplő (közintézmény) - a Nemzeti Vidékfejlesztési Program (PNDR) és a *Magas szeizmikus kockázatú épületek megerősítésé*-re irányuló nemzeti program keretében

- 4 magánkedvezményezett - a Nemzeti Vidékfejlesztési Program és a Start-Up Nation program keretében, pályázók képzése

➔ **52 folyamatban lévő projekt:**

- 49 közszereplő (közintézmény) - a Nemzeti Vidékfejlesztési Program – úthálózati, oktatási és kulturális infrastruktúra, az Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia Terv (PNRR) – Helyi Alap és oktatási infrastruktúra felszerelése, az „Anghel Saligny" program és a Digitális Átalakulás Nemzeti Programja keretében

- 3 magánkedvezményezett - a Nemzeti Vidékfejlesztési Program és a Nemzeti Stratégiai Terv (PNS) keretében

➔ **Tanácsadási szolgáltatások** közbeszerzésekhez: **14 közbeszerzési eljárás** - egyszerűsített eljárások és nyílt közbeszerzések

Civitas
Consulting

Helyénvaló

A **Helyénvaló Helyi Bolt** egy rövid élelmiszer-ellátási láncra épülő helyi termék-élelmiszercsomópont Székelyudvarhely központjában. Küldetésünk, hogy összekössük a környékbeli kistermelőket a vásárlókkal, és megkönnyítsük a helyi, hagyományos termékek útját a termelőtől az asztalig. Társadalmi vállalkozásként a helyi gazdaság erősítését, a kistermelők fennmaradását és a régió gasztronómiai értékeinek megőrzését szolgáljuk.

A Helyénvaló kínálatában kizárólag megbízható, bevizsgált, a hatályos jogszabályoknak megfelelő termékek találhatók, amelyek engedélyezett és ellenőrzött helyi manufaktúrákból származnak.

A 2017-es indulás óta a 2025-ös év fontos mérföldkő volt, hiszen ez az első év, amikor a bolt közvetlen támogatás nélkül működött, és az év utolsó negyedévében gazdaságilag is nyereségessé vált.

Fontos szakmai elismerés, hogy a World Food Gift Challenge 2025 nemzetközi versenyen az „Erdei zamatok" ajándékcsomaggal neveztünk, és a zsűri a Helyénvalót a **„Legjobb Közösségi Együttműködés Díj"**-al jutalmazta.

„Gratulálok! Boldog születésnapot! Csodálatos termékeitek vannak! Kívánom, hogy mindenből bőségetek legyen, és minél több vásárlótól kapjatok elismerést!"

Sarca Rodica - vásárló

Egy termelőnk így fogalmazott:

„Találkozhatok a többi termelővel, megerősítést kapunk a kitartáshoz – ez egy valós kapcsolat, nem csak virtuális információ."

közel **100 megbízható helyi termelővel** dolgozunk együtt

közel **1000 kézműves,** minőségileg töretlen termék a kínálatunkban

Stabil, elkötelezett és lelkiismeretes, **4 fős csapat**

2705 visszatérő, elégedett vásárló tartozik ügyfélkörünkhöz

41 B2B partnerrel működünk együtt

a **World Food Gift Challenge 2025** versenyen elnyert **„Legjobb Közösségi Együttműködés Díj"**

Erdélyi Gyógynövénykert Egyesület

Az Erdélyi Gyógynövénykert Egyesület 2017-ben jött létre a székelyudvarhelyi Civitas Alapítvány kezdeményezésére azzal a céllal, hogy támogassa és népszerűsítse a gyógy- és aromanövények fenntartható termesztését, gyűjtését és feldolgozását.

2025-ben az egyesület a székelyudvarhelyi Natúrműhelyben 10 foglalkozást tartott mintegy 200 diák számára a „Zöld hét" és a „Másként tanulj" programok keretében. Ugyanebben az évben 25-en vettek részt a székelyudvarhelyi Egyetemi Központtal partnerségben szervezett moduláris tanfolyamon, ahol – főként gyakorlati foglalkozások révén – a gyógy- és aromanövények termesztéséről, gyűjtéséről és feldolgozásáról tanultak.

Az év folyamán az egyesület csapata a szakterület rendezvényein is jelen volt, például a Székelyföldi Gyógynövénynapon, és folytatta az együttműködést szervezetekkel, oktatási intézményekkel és szakemberekkel a terület fejlesztése és népszerűsítése érdekében.

Mit mondanak a résztvevők a tanfolyamról?

„Valóságközeli, konkrét és színes volt."

„Nagyra értékeltem az előadók lelkesedését, a tapasztalatok átadását, a kertlátogatásokat és a tartalmas előadásokat."

A Gyógynövénykert számára 2025 a következőket jelentette:

10

workshop a gyógy- és aromanövények fenntartható termesztésének, gyűjtésének és feldolgozásának népszerűsítésére

200

diák vett részt a workshopokon

25

résztvevő a gyógy- és aromanövényekről szóló, 4 modulos tanfolyamon, amelyet a székelyudvarhelyi Egyetemi Központtal partnerségben szerveztünk

Kanthaka Népfőiskola Egyesület

A Kanthaka Népfőiskola Egyesület Székelyderzsen jött létre – egy kis, de erős identitású közösségben, amely UNESCO-világörökségi erődtemplomáról ismert. A szociális-társadalmi szervezetként megálmodott egyesület a Civitas Alapítvány támogatásával született meg, amely a szociális-társadalmi gazdaság fejlesztésében és a közösségi kezdeményezések támogatásában szerzett tapasztalatával járult hozzá. A Kanthaka megalapítása a Civitas Alapítvány azon küldetésének folytatása, hogy a szociális-társadalmi gazdaságot a helyi közösségek fejlesztésének és a helybéliek számára teremtett lehetőségeknek az eszközeként népszerűsítse.

A Kanthaka lovasközpontként működik, amely szabadidős programokat kínál, szociális-társadalmi tevékenysége révén pedig olyan programokat szervez, amelyek összehozzák az embereket – a a helyi örökségnek szentelt rendezvényektől a gyermekeknek és felnőtteknek szóló oktatási és kulturális vetélkedőkig, programokig –, hozzájárulva így egy aktívabb és összetartóbb közösségi élethez.

A Kanthaka Népfőiskola Egyesület számára 2025 a következőket jelentette:

40

szervezett oktatási és kulturális program

2000

résztvevő a közösségi programokon

A település bemutatására készült promóciós videó a Hungarikum Bizottság támogatásával

aktív részvétel a Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózatban

Kulcsüzenet:

Lassíts le 1 lóerőre!!

Csapatunk

Gábor KOLUMBÁN
Igazgatótanács elnöke

Smaranda ENACHE
Igazgatótanács tagja

Péter ECKSTEIN KOVÁCS
Igazgatótanács tagja

Csaba HAJDÓ
Igazgatótanács tagja

Miklós BAKK
Igazgatótanács tagja

Árpád ORBÁN
Igazgatótanács tagja

Kolozsvári Csapat

Márton Balogh
Igazgató

Carmen Ciobanu
Programigazgató

Andreea Suciu
Programigazgató

Cristina Badea
Könyvelő

Partenie Bene
Közgazdás

Emese Kiss
Közgazdás

Mandric Roxana
Economist

Zsuzsanna Incze
Project Manager

Alexandra Nae
Project Manager

Monica Călușer
Projektmenedzser

Paula Ciobanu
Projektmenedzser

Ovidiu Mărginean
Projektmenedzser

Otilia Predatu
Vállalkozás monitorizáló szakértő

Ana Olaru
Kommunikációs szakember

Bianca Căpitănescu
Projekt asszisztens

Francesca Pop
Projekt asszisztens

Paul Tomoș
Projekt asszisztens

Ioana Bria
Projekt asszisztens

Andrada Pojoca
Adminisztratív titkár

Halasz Brigitta
Adminisztratív titkár

Székelyudvarhelyi csapat

Dénes Lajos-Géza
Ügyvezető és pénzügyi igazgató

Orbán Árpád
Fejlesztési igazgató

Kis Zoltán
Programigazgató

Molnár Judith
Programigazgató

Bákai Magdolna
Projektmenedzser

Bartha-Pál Csaba
Szakértő

Bálint Mária-Magdolna
Szakértő

Mihály István
Tanácsadó

Vass Szabolcs
Szakértő

Bara Erzsébet
Projektmenedzser

Szabó Attila
Tanácsadó

Helyénvaló Bolt:

Benedek Melinda
Üzletvezető

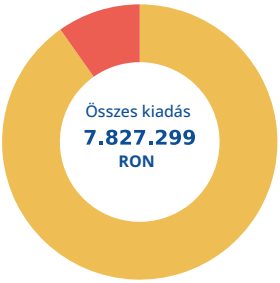

Csíki Kinga Katalin
Eladó

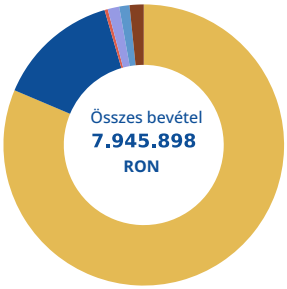
Költségvetés

	Kolozsvár	Székelyudvarhely
Összes bevétel (RON)	**7.945.898**	**5.175.156**
Állami finanszírozások és támogatások	6.465.222	5.108.647
Magánforrásból származó finanszírozások és támogatások	1.122.442	0
Magánszemélyektől és vállalatoktól származó adományok, szponzori támogatások és kamatbevételek	29.536	2.815
Gazdasági tevékenységből származó bevételek	105.602	41.470
Osztalékbevételek	94.345	0
Egyéb bevételek	128.751	22.224
Összes kiadás (RON)	**7.827.299**	**4.865.485**
Projektek megvalósításával kapcsolatos kiadások	7.062.099	4.673.206
Adminisztratív kiadások	765.200	192.279
Nettó eredmény (RON)	**118.600**	**309.671**

Kolozsvár

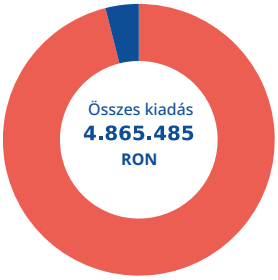

- Projektek megvalósításával kapcsolatos kiadások
  7.062.099 RON · 90,2%
- Adminisztratív kiadások
  765.200 RON · 9,8%

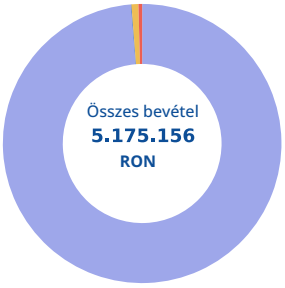

- Állami finanszírozások és támogatások
  6,465,222 RON · 81,4%
- Magánforrásból származó finanszírozások és támogatások
  1,122,442 RON · 14,1%
- Adományok, szponzori támogatások és kamatbevételek
  29,536 RON · 0,4%
- Gazdasági tevékenységből származó bevételek
  105,602 RON · 1,3%
- Osztalékbevételek
  94,345 RON · 1,2%
- Egyéb bevételek
  128,751 RON · 1,6%

Székelyudvarhely

- Projektek megvalósításával kapcsolatos kiadások
  4.673.206 RON · 96,0%
- Adminisztratív kiadások
  192.279 RON · 4,0%

- Állami finanszírozások és támogatások
  5,108,647 RON · 98,7%
- Adományok, szponzori támogatások és kamatbevételek
  2,815 RON · 0,1%
- Gazdasági tevékenységből származó bevételek
  41,470 RON · 0,8%
- Egyéb bevételek
  22,224 RON · 0,4%

Finanszírozók és partnerek

Finanszírozók

- Az Európai Unió és Románia Kormánya az Európai Szociális Alap+ forrásaiból, az Oktatási és Foglalkoztatási Program 2021–2027 keretében
- Az Európai Unió és Románia Kormánya az Európai Szociális Alap+ forrásaiból, a Társadalmi Befogadás és Méltóság Program 2021–2027 keretében
- Európai Bizottság, Horizon Europe program
- Európai Bizottság, Erasmus+ program
- Román–Amerikai Alapítvány (RAF)
- Hargita Megyei Tanács
- Székelyudvarhely Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Magyarország Agrárminisztériuma

Partnerek

- World Vision Románia Alapítvány
- Román Európai Politikai Központ (CRPE)
- Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem (USAMV)
- „Babeș–Bolyai” Tudományegyetem
- Georgiai Egyetem (USA)
- Közvetítői és Biztonsági Központ (CMSC)
- Junior Achievement Románia
- Hargita Business Center Egyesület
- Exar Consult Egyesület
- Kós Károly Szakközépiskola, Székelyudvarhely
- „Alexandru Borza” Mezőgazdasági Technológiai Líceum, Algyógy
- „Traian Săvulescu” Mezőgazdasági Kollégium, Marosvásárhely
- Fiatalok a Kertvárosért Egyesület (Magyarország)
- Trebag (Magyarország)
- Kislépték (Magyarország)
- A.L.P. Peca (Szlovénia)
- CUDV Draga (Szlovénia)
- Bee Sources (Olaszország)
- Università degli studi di Foggia (Olaszország)

Birou Cluj-Napoca
str. Eremia Grigorescu, nr. 77
400304 Cluj-Napoca, judeţul Cluj
tel. +40-264-590.554 tel./fax +40-264-590.555
office@civitas.ro

Birou Odorheiu Secuiesc
str. Solymossy, nr. 29
535600 Odorheiu Secuiesc, Jud. Harghita
tel./fax +40-266-218.481
office.udv@civitas.ro

fundatiacivitas
civitas-foundation-for-civil-society
fundatiacivitas

Civitas
Fundaţia - Alapítvány - Foundation